

Kas teed või kohvi?

Sirje Mäearu

eesti keele instituudi vanemkeelekorraldaja

Kohv ja kohvijoogid

Sõna *kohv* pärineb araabiakeelsest sõnast *qahwa* (päritoluallikana on nähtud Etioopia provintsi Kaffa nime) ja on meile jõudnud alamsaksa keele (*Koffe(e)*) või vene keele (*кофе*) kaudu¹. Keeletarvitajale on mõnikord probleemiks selle sõna algkuju ehk nimetav kääne. Õige on *kohv* (mitte *kohvi*), nt *talle meeldib must kohv*. Sellisel kujul on *kohv* fikseeritud ka esimeses normatiivses sõnaraamatus, 1918. aastal ilmunud „Eesti keele õigekirjutuse-sõnaraamatus”. Nii nagu *teel* on ka *kohvil* tähendusi rohkem kui üks. „Eesti keele seletava sõnaraamatu” (2009) järgi tähendab sõna *kohv* järgmist: 1. kohvioad; praetud kohviubadest jahvatamisel saadud pulber (ka vastav aseaine); 2. jahvatatud kohviubadest või vastavast aseainest valmistatud jook; 3. kohvipuu; 4. kõnekeeles: tõsine, nahutav jutujamine.

Kohvipuu (ld *Coffea*) perekonda kuulub kümneid liike. Kaks kõige tähtsamat, mida kultiveeritakse, on *Araabia*² *kohvipuu* (ld *Coffea arabica*) ja *Kongo kohvipuu* (ld *Coffea canephora* ehk *Coffea robusta*). Nendelt saadavat kohvi tuntakse vastavalt kui *araabikat* ja *robustat*. Kogu maailma kohvitoodangust moodustab araabika umbes kaks kolmandikku ja robusta kolmandiku. Vähem tähtsatest liikidest võiks nimetada *Libeeria kohvipuud* (ld *Coffea liberica*), millelt saadav kohv on *libeerika*. Keeletarvitajatele on raskusi valmistanud *araabika*, *robusta* ja *libeerika* õigekirjutus. Sõnaraamatud (võõrsõnade leksikon, õigekeelsus- ja seletussõnaraamat) pole neid sõnu esitanud. *Araabika* kirjakuju annab „Kirjakeele teataja II”³. Kõik kolm leiab taimenimede

¹ Raun, Alo 1982. Eesti keele etümoloogiline teatmik. Maarjamaa; Mägiste, Julius 2000. Estnisches etymologisches Wörterbuch. III, kamm–kuht. Helsinki: Finnisch-Ugrische Gesellschaft.

² Erialakeeles on tavaks kirjutada kohanimelisi taimesorte väikese tähega, nt *araabia kohvipuu*, *kongo kohvipuu*, *libeeria kohvipuu*.

³ Kirjakeele teataja II 1993–2000. Emakeele Seltsi keeleteoimkonna soovitusel. Emakeele Selts, 2000, 119.

andmebaasist, muudest allikatest olgu nimetatud nt Olga Relve „Tass kohvi” ja „Eesti nõukogude entsüklopeedia”.⁴

Kohvipuu kannab luuvilju, mis sisaldavad oakujulisi seemneid – *kohviube*. Selleks, et neist jooki saada, tuleb toored oad kõigepealt röstida. Praegusaja inimesed on harjunud ostma röstitud ube (või jahvatatud kohvi), kuid endisel ajal pruunistati kohviube sageli kodudes, selleks otstarbeks kasutatavat panni kutsuti *prenneriks*. Röstimisastet näitab ubade värv: *hele, keskmine, tume röst*, nt *keskmise röstiga oad*. Kohviubade jahvatusastmed on *jäme, keskmine* ja *peen*, jahvatusliigid selle järgi *jämejahvatus, keskmine jahvatus* ja *peenjahvatus*. Jahvatatud kohvi puhul kasutatakse eeskätt nimetusi *kohvipulber* ja *kohvijahu*. Igapäevases kõnepruugis on levinud ka *kohvipuru*.

Filtreeritud kohviekstraktist vee aurustamise teel saadud jäägita kohv on *lahustuv kohv* ehk *kiirkohv* (inglispärast nimetust *instantkohv* keelekorraldajad ei soovita). Lahustuvat kohvi müüakse ka portsjonitena ehk annustena, mis võivad peale kohvi sisaldada suhkrut ja koo-repulbrit või emba-kumba. Müügil on ka maitsestatud *portsjonikohvid*, nt *cappuccino amaretto* annuspakid.

Kohviubadest saadud kohvi on nimetatud ka *naturaalseks kohviks* ehk *naturaalkohviks*, keeleliselt on eelistatavam *oakohv*. *Puhta, päris* ehk *ehtsa* kohvi kõrval toodetakse ka segusid (kohvile lisatakse nt teravilja, sigurit) või valmistatakse kohv üksnes aseainetest (nt sigurist, viljast, tammetõrudest). Nimetused *viljakohv, sigurikohv* võivad märkida nii üht kui ka teist. Aseainetest valmistatud kohvi tuntakse kõnekeeles *ersatskohvina*.

Valmistusvahendile või -viisile osutavad näiteks nimetused *kannukohv, kruusikohv, masinakohv, automaadikohv, filtrikohv, press(kannu) kohv*.

Kohvi kangusastet iseloomustatakse sõnadega *kange* ja *lahja*. Kahekordse kanguse või annuse märkimisel tuleb meele pidada, et sõna *topelt* kirjutatakse järgneva nimisõnaga kokku: *topeltkohv* (topeltkange masinakohv), *topeltespresso* (topeltportsjon espressot).

Teatavasti sisaldab kohv kesknärvisüsteemi ergutit *kofeiini*. Enne röstimist võidakse kohviubadest kofeiin eraldada, nii saadakse *kofeiinita* ehk *kofeiinivaba* kohv.

⁴ <http://www.ut.ee/taimenimed>; Relve, O. 1980. Tass kohvi. 2. tr. Tallinn: Valgus; Eesti nõukogude entsüklopeedia. 4. kd. Tallinn: Valgus, 1989, artikkel „kohv”.

Suhkruta kohv on *mõru kohv*. Kohv, millele on lisatud piima või koort, on vastavalt *piimaga kohv* ehk *piimakohv* ning *koorega kohv* ehk *koorekohv*. Ilma koore või piimata kohv on *must kohv*.

Tavaliselt serveeritakse kohvi kuumalt. Külma jahutatud kohvi tuntakse eesti keeles *jääkohvina* (vrd analoogne *jäätee*). Prantsuse külm kohvijook on näiteks *café frappé* ja Itaalia oma *espresso shakerato*.

Maitsestatud kohvi ehk *maitsekohvi* puhul (vrd analoogne *maitseäädikas* ‘maitsestatud äädikas’) on kohviubadele töötlemise käigus lisatud lõhnaaineid, nt *šokolaadimaitselised kohvioad*, *Irish Creami likööri maitselised kohvioad*. Kohvihoogi maitsestatamiseks kasutatakse maitsestusaineid ja -aineid, nt kaneeli ja tšillit (*kaneelikohv*, *tšillikohv*), vanilli, muskaatpähklit. Lisandiks võib olla jäätis (*jäätisekohv*), alkohol (nt *viskikohv*). Traditsiooniline viskilisandiga kohvijook on *Iiri kohv*. Itaalia *caffè corretto* on espresso alkoholilisandiga, nt *grappa* või *amaretto*’ga.

Mahepõllundus on populaarne ja see puudutab ka kohvitootmist. Kui kohv on tehtud niisugustest ubadest, mida valmimise ajal ei ole kemikaalidega töödeldud, sobib kasutada sõna *mahekohv* (või ka *ökokohv*). Inglisemõjulise nimetuse *orgaaniline kohv* puhul on ära unustatud, et *organic* tõlgitakse eesti keelde sellistel puhkudel sõnaga *mahe* (liitsõna esiosa) või osisega *öko-*, nt *organic agriculture*, *organic beekeeping* on eesti keeles *mahepõllundus*, *mahemesindus*.

Sõna *kohv* õigekirjutuse kõrval on keelenõuandest küsitud võõrapäraste kohvijookide kirjutamist ja käänamist. Puhtvõõrkeelsed sõnad kirjutatakse eestikeelses tekstis teises kirjas (nt püstkirjas teksti puhul kaldkirjas ehk kursiivis) ja neid käänatakse ülakoma abil: eelistab *espresso*le *caffè latte*’t, jõi *caffè macchiato*’t. Liitsõnas tuleb kasutada sidekriipsu: *cappuccino*-maitseeline.

Tuntumaid kohvijooke on *espresso* ‘aururõhuga keedetud kange kohv’ (it *caffè espresso*), mille peale tekkivat kohevat vahtu kutsutakse *crema*’ks. *Espresso* kasutatakse paljude kohvijookide põhjana. Sõna *espresso* kui võõrsõna kirjutatakse püstkirjas: ostis *espresso*, jõi *espresso*. Vaid mitmeosalistes itaaliakeelsetes nimetustes kui tervikkeelendeks kirjutatakse see teises kirjas, nt *espresso ristretto*, ostis *espresso Romano*, jõi *espresso mocha*’t.

Espresso kõrval on teine kange kohv *moka* (Jeemeni linna Al-Mukhā nimetuse Moka järgi), mida valmistatakse spetsiaalses mokakannus ja juuakse väikestest mokatassidest. Sõna *moka* märgib ka Moka kohvipuu

(ld *Coffea arabica* L. var. *mokka* P. J. S. Cramer ehk *Coffea arabica* 'Moka') saadust.

Vahustatud piimaga espresso kannab itaaliakeelset nimetust *cappuccino* [häälda: kaputšiino]. See võõrkeelend tuleb eesti tekstis panna teise kirja ja käänata ülakoma abil: joob *cappuccino*'t. Traditsiooniliselt sisaldab *cappuccino* ühe kolmandiku espressot, ühe kolmandiku kuuma piima ja ühe kolmandiku piimavahtu.⁵

Teine Itaalia päritolu vahupiimakohv, mille valmistamiseks kasutatakse espressot, on *caffè latte* [häälda: kafee late]. *Caffè latte* sisaldab ühe neljandiku espressot (u 7 cl) ja kolm neljandikku vahustatud piima (u 2 dl).⁶ *Caffè latte*'t juuakse tavaliselt kõrgest klaasist. Sellest joogist on saanud paljude lemmik ning tihti piirduakse sellest rääkides kahe sõnalise *caffè latte* asemel vaid ühendi viimase sõnaga *latte*. (Muide, Itaalias võidakse *latte* küsijale anda üksnes klaasitäis (sooja) piima.) Sageda kasutuse tõttu oleks tsitaatsõna kõrval mõeldav hääldusmugand *late*, mida juba keeletarvitusel ka näha võib. Sõna käänduks nagu *mate* (või nagu argisõna *plate*): üks *late*, ühe *late*, ühte *latet*. Sel kujul kirjutatud sõna teises kirjas vormistamist ei vaja (erinevalt tsitaatsõnast), vrd: ostab *latte*, joob *latte*'t ning ostab *late*, joob *latet*.

Teine tuntum piimakohvi nimetus *café au lait* [häälda: kafee olee] lähtub prantsuse keelest ja kirjutatakse eesti tekstis teise kirjas: joob *café au lait*'d. *Café au lait* tehakse tavalisest kohvist (mitte espressost) ja soojast (mitte kuumast vahustatud) piimast, mõlemat võetakse võrdses koguses.⁷

Võõrkeelsete kohvijookide puhul tuleb tähele panna konkreetse keele õigekirjutust: kohvi märkiv itaalia sõna kirjutatakse kujul *caffè* (kaks *f*-i ning *e* peal langev rõhumärk ehk graavis: *è*) ja prantsuse sõna kujul *café* (üks *f* ning *e* peal tõusev rõhumärk ehk akuut: *é*). Itaalia ortograafias tuleb kirjutada näiteks nimetused *caffè freddo*, *caffè macchiato* ja *caffè con panna* ning prantsuse omas *café noir* ja *café frappé*. Õiged ei ole kahest keelest kokku pandud segavariandid või diakriitikuteta lihtsustused, nt *café con panna*, *caffè frappe*.

Keelenõuandele on küsimusi tulnud ka kohanime algustähe kirjutamise kohta kohvinimetustes. Kohanimi (osutab nt ubade või kohvijahu päritolukohale, sordile või kohvijoogiliigile) kirjutatakse suure tähega: *Brasiilia kohv*, *Costa Rica kohv*, *India kohv*, *Santose kohv*; *Türgi kohv*

⁵ <http://et.wikipedia.org/wiki/Cappuccino>.

⁶ http://et.wikipedia.org/wiki/Caffè_latte.

⁷ http://et.wikipedia.org/wiki/Café_au_lait.

(kange ja ülimagus), *Varssavi kohv* (piimaga keedetud), *Viini kohv* (vahu-koorega), *Iiri kohv* (viski, pruuni suhkru ja vahukoorega). Kohvinimed kirjutatakse läbiva suurtähega ja püstkirjas (siinses artiklis on näited kursiivis), nt *Meira kohv Kulta Katriina* ja *Pauligi Juhla Mokka*.

Kui paar-kolmkümmend aastat tagasi pakuti kohvikutes, baarides, restoranides valdavalt paari sorti kohvi (kannukohv ja masinakohv), mis varieerus vaid lisandite (suhkur, koor, piim) poolest, siis nüüd võib kohvijookide küllus vähem teadliku kohvijooja segadusse ajada. Sel juhul saab abi nõutada kohvispetsialistilt – *baristalt* ehk *kohvi-baarmenilt* –, et endale meelepärane kohvijook valida.

Tee ja teejoogid

Eesti sõna *tee* arvatakse lähtuvat baltisaksa keelest⁸. *Tee* all mõeldakse eeskätt *teepõõsa* (ld *Camellia sinensis* – *Hiina*⁹ *teepõõsas* ehk *tee-kameelia*) kuivatatud lehti ja pungid ning neist valmistatud jooki. Nii mõnigi tulihingeline teesõber ei pruugi ehk nõus olla sellega, et teeks nimetatakse ka muude taimede kuivatatud osi ja neist või värsketest taimeosadest valmistatud jooki (nt *marjatee*, *puuviljatee*, *taimete*) ning ravimtaimede tõmmist (*ravimtee*). Kas sellel või mõnel muul põhjusel on ühes esinduslikus Tallinna söögikohas menüüs *infusioonid*. Ettekandja usutlemisel selgus, et tegu on tõmmiste, leotistega. Näib, et menüü kirjutaja on lasknud end mõjutada inglise keelest, kus sõnal *infusion* on rohkem tähendusi, sealhulgas ‘leotis’. Eesti keeles seevastu edastab *infusioon* (nagu *ioon*-lõpuline võõrsõna sageli) tegevust ehk *infundeerimist* (< *infundeerima* ‘meditsiinis: infusiooni tegema’, vrd ld *infundo*). Ka *infusioon* (vrd ld *infusio*) käibib eesti keeles meditsiiniterminina ja tähendab ‘sisseniristus, suure vedelikukoguse manustamine naha alla, veeni, pärasoolde vm’. Droogide leotist märgib *infuus* (vrd ld *infusum*), sõna kasutatakse farmaatsias. Menüüsse võiks *infusiooni* asemele valida *tee*, *leotise* või *tõmmise* (kui mõeldakse kontsentreeritud vedelikku ehk ekstrakti).

Teed liigitatakse teelehtede fermenteerimise ehk kääritamise astme järgi. Tuntuim on *must tee*, mis on saadud fermenteeritud ja kuivatatud teelehtedest. Musta tee sorte on rohkesti, nt Assami tee (India

⁸ Raun, Alo 1982. Eesti keele etümoloogiline teatmik. Maarjamaa.

⁹ Taimenimede kohanimeline täiend kirjutatakse üldkirjakeeles suure algustähega. Botaanika oskuskeeles on tavaks kirjutada kohanimesid väikese algustähega ja (pool)häälduspäraselt.

tee), Darjeelingi tee, Tseiloni tee. *Roheline tee* on fermenteerimata, saadud teepõõsa lehtede töötlemisel veeauruga. Musta ja roheline tee vahele jääb osaliselt fermenteeritud ehk poolfermenteeritud *oolong* (hiina *wū lóng* ‘must draakon’). Selle uudse ja teejoojatele ilmselt võõrama teesordi kirjakuju pärast on pöördutud ka eesti keele instituudi keelenõuandjate poole. Kõige luksuslikum on *valge tee*, mida valmistatakse teepõõsa noortest avanemata pungadest. Valge ja roheline tee vahele jääb nii kvaliteedilt kui ka hinnalt *kollane tee*, mis on rohkem fermenteerunud kui roheline tee, kuid mille kääritamisaeg on lühem kui mustal teel.

Puhta tee kõrval on müügil segusid, kus teele on lisatud muude taimede osakesi, nt Gurmansi tee Old Love sisaldab Jaapani rohelist teed *sencha*’t, papaia-, ananassi-, vaarika-, maasika- ja rosinatükke ning roosi kroonlehti. Sellist teed kutsutakse ka *maitsestatud teeks* ehk *maitseteeks*. Maitseteetele võib olla lisatud ka üksnes lõhna- ja maitseaineid, nt Earl Grey tee¹⁰ on bergamotiõliga aromatiseeritud must tee.

Eesti teenautlejad on tõenäoliselt tuttavad sellise aromaatses teejoogiga nagu *chai*¹¹ (häälda: tšai; lähtub nagu ka nt venekeelne sõna *чай* ‘tee’ hiina sõnast *cha*). *Chai* algupärane nimetus on *masala cha*, kus *masala* märgib teele lisatavat vürtsisegu ja *cha* on aegade jooksul muundunud *chai*’ks. Joogi valmistamiseks kasutatakse magusaid ja hõrke vürtse, nagu kardemoni (peaaegu kõigi *chai*’de põhivürt), nelki, kaneeli, ingverit. Vürtsid jahvatatakse peeneks ja seejärel keedetakse neid kuumas vees. Sellele segule lisatakse musta teed, millel on lastud tõmmata jookjate maitsest olenevalt. Seejärel segu kurnatakse ning lisatakse piima ja mett.¹²

Peale teepõõsa kasutatakse tee tegemiseks ka muid taimi. Näiteks on rahvusvaheliselt tuntud teejookide hulka lisandunud *Aspalathus linearis*’elt ehk *tee-punapõõsalt* saadud tee – *Aafrika punane tee*. Sellest nimetusest rohkem on levinud sünonüümne *rooibos*¹³ (rahvusvaheliselt tuntud ka kui *rotbush*), mida on soovitatav käänata e-tüvelisena: omastav on *rooibose* (ja osastav *rooibost*), vrd analoogsed os-lõpulised sõnad *epaanodos* : *epaanodose*, *katoolikos* : *katoolikose*, *kalvados* : *kalvadose*. Teine moodi läinud tee, mis pärineb Aafrikast, on *hibiskitee*

¹⁰ Nimi lähtub Briti poliitiku Charles Grey (1764–1845) nimest.

¹¹ Eesti tekstis tuleb *chai* kui võõrkeelend kirjutada muust tekstist erinevas kirjas: joob *chai*’d.

¹² http://www.coffeebean.ee/index.php?id=378&parent_id=192.

¹³ <http://www.ut.ee/taimenimed>.

(pikemalt *hibiskiõietee*), mida tuntakse ka *punase tee*, *Kleopatra tee* ja *karkaade*¹⁴ nime all. Taim, millelt teematerjali saadakse, on *hapu hibisk* (ld *Hibiscus sabdariffa*). NB! Selle taime õige kirjakuju on eesti keeles *hibisk*, mitte *hibiskus*.

Üha enam kogub kuulsust *honeybush*'i tee ehk *meetee*. Seda teed valmistatakse Lõuna-Aafrikas kasvava *tee-mesilasepõõsa* (ld *Cyclopia intermedia*) lehtedest, õitest ja oksaraagudest. Kasutatakse ka *joogimesilasepõõsast* (ld *Cyclopia genistoides*), kuid oluliselt vähem. Otse inglise keelest eesti keelde ümber pandud nimetus *meepõõsas* on aga eksitav, sest see nimetus märgib hoopis üht teist taime (*suur meepõõsas*, ld *Melianthus major*). Eksitada võib ka teenimetus *meetee* (meelisandiga tee), selgem oleks vahest *mesilasepõõsatee*.

Ladina-Ameerikast pärineb populaarne *mate*, mida valmistatakse *matepuu* ehk *Paraguay iileksi* (ld *Ilex paraguariensis*) lehtedest. *Mate* kõrval on tuntud ka nimetus *Paraguay tee* ja hispaaniakeelne nimetus *yerba mate*. Menu saadab ka sellist teed nagu *lapatšo* (ingl *lapacho*) ehk *inkade tee*. Tee tegemiseks kasutatakse *lapatšotabebuia* (ld *Tabebuia impetiginosa*) nimetust kandva puu koorealust kihti.

Eeskätt kosmeetikatoodetest on tuttavaks saanud *teepuuõli*, mille toorainet *teepuud* peetakse *teepõõsa* sünonüümiks. Paraku on tegemist hoopis teise taimega, mille botaaniline eelisnimetus on *tee-melaleuka* (ld *Melaleuca alternifolia*).

Võõramaiste teede kõrval juuakse ka traditsioonilisi *taimeteesid*. Nende hulgas leidub näiteks *puuviljateesid*, *marjateesid*, *leheteesid*, *õieteesid*, nt *kibuvitsatee*, *mustasõstratee*¹⁵, *piparmünditee*, *pärnaõietee*, *vaarikatee*. Levinud on ka kõikvõimalikud segud, nt Gurmansi puuviljatees Florida sisalduvad kibuvitsamarjad ja -kroonlehed, apelsini- ja õunatükid, apelsini- ja õunakoor ning rosinad.

¹⁴ <http://www.ut.ee/taimenimed>.

¹⁵ Botaanikas kirjutatakse liikide omadussõnalised epiteedid perekonna-nimetusest lahku, nt *hapu oblikas*, *kibe paprika*, *must sõstar*. Eesti keele instituudi keelenõuandele esitatud küsimuste hulgas on palju neid, mis on seotud viimasena mainitud sõnaühendi õigekirjutuse ja käänamisega. Kuna tegemist on ühendi, mitte liitsõnaga, tuleb omadussõna käänata: ainsuse omastav *musta sõstra* (mitte *mustsõstra*), mitmuse nimetav *mustad sõstrad* (mitte *mustsõstrad*), mitmuse osastav *musti sõstraid* (mitte *mustsõstraid*). Seda tuleb arvestada ka liitsõnamoodustuses, kus ühend esineb täiendina: (musta + sõstra) + lehed/keedis/mahl/tee > *mustasõstralehed*, *mustasõstrakeedis*, *mustasõstramahl*, *mustasõstratee*.

Sageli kasutatakse taimeteesid ravimise eesmärgil ehk siis *ravimiteena*. Teematerjal võib pärineda ühelt ravimtaimelt (nt *kummelitee*) või mitmelt (nt *põietee* koostisse kuuluvad naistepunaürt, pohlalehed, raudrohuõisikud, valge iminõgese ürt). Paljud neist on *ürditeed*, st valmistatud ravimtaime maapealsest osast ehk *ürdist*¹⁶. Seesuguste nimetuste esiosa näitab sageli, millest tee on valmistatud (taim või taime osa), nt *leesikatee*, *raudrohutee*, *pärnaõietee*, *tammekooretee*. Osa ravimteenimetuste esiosas on nimetatud tee otstarvet (mille puhul teed kasutatakse), nt (haigus)seisundeid: *köhatee*, *nohutee*, *külmetustee*, *stressitee*; elundeid või organismi tegevust: *maksatee*, *neerutee*, *südamete*; *seedimistee*, *unete*, *vererõhutee*.

Tee puhul on keelenõuandest küsitud, kuidas nimetada tavalist teepuruna müüdavat teed (vastandub *pressitud teele* ehk *pressteele*). Õigekeelsussõnaraamat annab *udemete*, sama pakub ka vene-eesti sõnaraamat vene *байховый чай* vasteks. Keeletarvitusel on rohkem levinud *purutee*. Teed saab osta pakina (*pakitee*), kotikestes (*kotitee*) ja kaaluga (*kaalutee*).

Nii nagu kohvi puhul, nii kirjutatakse kohanimeline täiend ka teenimetustes suure tähega ja põhisõnast lahku, nt *Assami tee*, *Gruusia tee*, *Hiina tee*, *India tee*, *Indoneesia tee*, *suureleheline Tseiloni tee*. Täiendiks olevat nime (nt kohanimi, tootjanimi) tuleb käänata, nt *Darjeelingi tee* (mitte Darjeeling tee), *Pickwicki tee* (mitte Pickwick tee), *Pauligi tee* (mitte Paulig tee), *Liptoni tee* (mitte Lipton tee).

¹⁶ Levima on hakanud sõna *ürt* kasutus nii värskete kui ka kuivatatud maitsetaimede tähenduses, nt *ürdipeenar*, *ürdivõie*, *ürdiäädikas*, *Vahemere ürdisegu*, *ürdipaneering*, *potiürdid*, *maitseürdid*. Ilmselt on tegemist soome mõjuga, sest soome sõnal *yrtti* on rohkem tähendusi kui eesti *ürdil* (vt ÕS „ürt” – farmaatsias: ravimtaime maapealne osa). Sõna kasutust maitsetaimede tähenduses soosib lühidus ja selle tõttu parem sobitumine liitsõnasse.